

Kültürel Miras Araştırmaları

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/kulmira>

<https://www.kulmira.com/>

e-ISSN 2687-6094

Öğretmenlerin Kültürel Mirasa Bakışlarının PEST Analizi ile İrdelenmesi – Nevşehir İli Örneği

Ersan UZ*¹, Adem ÖGER²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kültürel Miras ve Kültür Yönetimi Yüksek Lisans, Nevşehir, Türkiye

² Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Halk Bilimi Bölümü, Nevşehir, Türkiye

Anahtar Kelimeler

PEST Analizi
Kültürel Miras
Kültür
Analiz

ÖZ

Kültür, 21. yüzyılda toplumların ekonomisi, sürdürülebilir kalkınması, eğitimi ve gelişmesi için temel alanlardan biri olmuştur. Bu bağlamda toplumların tarihini ve kimliğini oluşturan kültürel mirasın korunması, aktarılması ve sürdürülmesi de çağımızda toplumlar için büyük önem taşımaya başlamıştır. Kültürel mirasın yaratımı ve aktarımı açısından kültürle ilişkili alanlardan biri ise eğitimidir. Eğitim bir toplumun hem kültürünü etkiler hem de o kültürden etkilenir. Bu sebeple kültür ve kültürel mirasın eğitim ortamlarındaki durumunun açığa çıkarılması önemlidir. Bu çalışmada PEST Analizi (Politik-Ekonomik-Sosyolojik-Teknolojik) kullanılarak Nevşehir ilinde görev yapmakta olan öğretmenlerin kültürel mirasa bakışları irdelenmiştir. PEST Analizi, bir konu ile ilgili risklerin bazı kategoriler (politik, ekonomik, sosyolojik ve teknolojik) bazında değerlendirmeler yapılarak belirlenmesidir. Bu çalışmada da Nevşehir'de görev yapan öğretmenlerin kültürel mirasa yönelik bakış açıları, kültürel mirasın derslere dahil edilmesindeki politik uygulamalar, kültürel mirasın ekonomik yönü ve bulunduğu yöreye katkılarına dair görüşleri, kültürel mirasın sosyolojik yönleri ve teknolojik gelişmelerin kültürel mirasa etkilerine dair görüşleri elde edilmiş ve ortaya çıkan sonuçlar tartışılarak genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Examination of Teachers' Understanding of Cultural Heritage Using PEST Analysis - The Case of Nevşehir Province

Keywords

PEST Analysis
Cultural Heritage
Culture
Analysis

ABSTRACT

Culture has been one of the fundamental areas for the economy, sustainable development, education and development of societies in the 21st century. In this context, the preservation, transfer and maintenance of the cultural heritage that constitutes the history and identity of societies has also become of great importance for societies in our age. One of the areas related to culture in terms of the creation and transmission of cultural heritage is education. Education both affects the culture of a society and is affected by that culture. For this reason, it is important to reveal the status of culture and cultural heritage in educational settings. In this study, using PEST Analysis (Political-Economic-Sociological-Technological), the views of the teachers working in Nevşehir on cultural heritage were examined. PEST Analysis is the determination of the risks related to a subject by making evaluations on the basis of some categories (political, economic, sociological and technological). In this study, the views of teachers working in Nevşehir on cultural heritage, political practices in including cultural heritage in lessons, their views on the economic aspect of cultural heritage and its contribution to the region where it is located, sociological aspects of cultural heritage and the effects of technological developments on cultural heritage were obtained and a general evaluation was made by discussing the results.

*Sorumlu Yazar

(ersan_uz@hotmail.com) ORCID ID 0000-0002-2832-482X
(adem.oger@nevsehir.edu.tr) ORCID ID 0000-0003-1278-2110

Kaynak Göster (APA);

Uz E & Öger A (2020). Öğretmenlerin Kültürel Mirasa Bakışlarının PEST Analizi ile İrdelenmesi – Nevşehir İli Örneği. *Kültürel Miras Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-6.

1. GİRİŞ

Sosyal bir varlık olan insan yeryüzünde var olduğundan bugüne kadar yaşadığı dünyayı anlamlandırmak, üretmek, eğlenmek, korunmak gibi amaçlar için doğal ve beşeri çevreyle sürekli etkileşim içinde olmuştur (Gül & Türk, 2019). Bu etkileşim insanın tüm eylemlerini içine alan "kültür" olgusunun ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Kültürel miras ise tarihimizi ve kimliğimizi; geçmişle, günümüzle ve gelecekle olan bağımızı temsil eden somut ve somut olmayan öğelerden oluşan, insan faktörüyle oluşturulan bilgilerin, birikimlerin, değerlerin, inançların ve geleneklerin aktararak günümüze yansımaları ve ifade edilmesi şeklinde tanımlanabilir (Gül, 2015). Günümüz dünyasında küreselleşme insanların ve toplumların yaşamlarını ve ilişkilerini ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal açıdan önemli ölçüde etkilemekte ve bireylerin kültür ve kültürel mirasa yönelik bakış açıları da değişmektedir. PEST Analizi, bir konu ile ilgili risklerin politik, ekonomik, sosyolojik ve teknolojik açıdan değerlendirmeler yapılarak belirlenmesi olarak tanımlanmaktadır (Arabacı, 2010). Kültürel miras farkındalığı, sahiplenilmesi, aktarılması ve sürdürülmesi bir toplum için çok önemlidir. Kültürel mirasın korunması yaşamın korunması kadar önemli ve vazgeçilmezdir. İnsanların kültürel mirası sahiplenmesi kültürel mirasın korunması adına sürdürülebilirlik sağlar (Şahin ve Güner, 2006)

Kültürel miras ve kültür varlıkları konusundaki duyarlılığın ve farkındalığın belirlenmesi sürdürülebilirliği sağlama adına önemli yollardan birisini oluşturmaktadır; duyarlılık ve farkındalığın düzeylerinin belirlenmesi için çalışmalar yapılmalı ve farkındalık düzeyi düşük ise kültürel varlıkların değeri, geçmişin ve günümüzün önemli bir parçası olduğu ve koruma gerekçeleri anlatılmalıdır. (Güneş ve Alagöz, 2015). Eğitim şüphesiz ki kültürel mirasın sürdürülebilirliği için bir köprü görevi görmektedir. Bu sebeple öğretmenlerin kültürel mirasa bakışlarının belirlenmesi önemlidir. Öğretmen adaylarının kültürel miras kavramına yönelik algılarının metaforlar aracılığıyla belirlendiği bir başka çalışmada öğretmen adayları; kültürel mirasın toplum için en değerli ve vazgeçilmez bir unsur olduğunu ve korunması gerektiğini, kültürel mirasın gelecek nesillere aktarılmasında sorumluluklarını bildiklerini ifade etmişlerdir. (Ay & Fidan, 2013). Öğretmen adaylarının metaforlar aracılığıyla halk kültürü algılarının ölçüldüğü ve çalışma sonucunda halk kültürünün en değerli ve vazgeçilmez, bilgilendirici ve yönlendirici bir unsur olduğu vurgulanmıştır. (Gürgil, 2017). Ankara'nın tarihi ve kültürel turizm değerlerine yönelik sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ilgi ve farkındalıklarına ilişkin yapılan çalışma sonucunda öğretmen adaylarının tarihi ve kültürel turizm unsurlarına yönelik yeterli seviyede bilgi sahibi olmadıkları ortaya çıkmıştır. (Keçe, 2015) Bu çalışmadan öğretmenlerin kültürel mirasa yönelik bakış açıları, kültürel mirasın derslere dahil edilmesindeki politik uygulamalar, kültürel mirasın ekonomik yönü ve bulunduğu yöreye katkılarına dair görüşler, kültürel mirasın sosyolojik yönleri ve teknolojik gelişmelerin

kültürel mirasa etkilerine dair görüşlerin elde edilmesi amaçlanmıştır.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada Nevşehir ili genelinde görev yapan öğretmenlerin kültürel mirasa bakışları PEST analizi kullanılarak irdelenmiştir. Çalışmada, betimsel araştırmalar kapsamında bulunan tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama modelindeki bu araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından uzman görüşleri alınarak hazırlanan 9 soruluk demografik bilgiler ve 21 soruluk 5'li Likert tipi ölçeğin kullanıldığı toplamda 30 soruluk bir anketten elde edilmiştir. Katılımcılar, tamamen gönüllük esasına dayanılarak belirlenmiş olup Covid-19 salgını sebebiyle anket çevrimiçi olarak katılımcılara ulaştırılmıştır. Araştırmanın evreni Nevşehir il genelinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı kurum ve kuruluşlarda eğitim-öğretim alanında görev yapan tüm personeldir. Araştırmanın örneklemi ise Nevşehir ilindeki ilkököl, ortaokul ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan idareci ve öğretmenlerdir. Çalışmaya, müdür-müdür yardımcısı ve öğretmen olarak toplam 827 kişi katılmıştır. Bulguların değerlendirilmesinde, istatistiksel teknik olarak betimsel analiz yönteminden yararlanılmıştır. Elde edilen veriler, SPSS paket programıyla değerlendirilmiş olup her bir soru için ayrı ayrı irdelenerek tartışılmış ve genel bir sonuca ulaşılmıştır.

Bu çalışmada, betimsel araştırmalar kapsamında bulunan ve geçmişte veya halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımı olan (Karasar, 2000) survey (tarama) yöntemi kullanılmıştır.

3. BULGULAR

Bu çalışma, öğretmenlerin kültür ve kültürel mirasa bakış açılarının PEST analizi kullanılarak ortaya çıkarılması, kültürel miras açısından zengin olan ilimizde öğretmenlerin kültürel mirasa ilişkin farkındalıklarının artmasına katkı sağlanması, kültürel mirasın örgün eğitim ortamlarına dahil edilmesi, öğrencilere aktarılması, turizm gelirlerini artırarak sağladığı ekonomik getirileri, teknolojinin gelişmesinin kültürel mirasa etkileri, kültürel mirasın okul ortamlarında öğrencilere aktarılması, öğrencilerin kültürel geçmişlerinden ilham alarak gelecekte yeni bilimsel, teknolojik ve kültürel gelişmelere katkıda bulunabilmeleri için iyi bir kültür eğitimi almalarının sağlanması (Gürgil, 2017) ve yerelde sürdürülebilir kültürel mirasın yönetimi ile ilgili alınacak kararlar açısından çok önemli bir veri kaynağı oluşturmıştır.

Ankette katılımcılara 9 adet demografik ve 21 adet ise PEST analizine uygun madde yöneltilmiştir. Anket maddelerinin güvenilirlik katsayıları SPSS programı ile analiz edildiğinde elde edilen katsayı (Cronbach's Alfa değeri) 0,893 olarak elde edilmiştir.

Çalışma grubunun demografik özelliklerini tespit etmek amacıyla katılımcılara yöneltilen demografik maddelerden elde edilen sonuçlar aşağıda tablolar halinde verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların cinsiyete göre dağılımı

Değişkenler (Cinsiyet)	Frekans(n)	Yüzde(%)
Erkek	399	48,25
Kadın	428	51,75
Toplam	827	100,0

Katılımcıların cinsiyete göre dağılım verilerinin yer aldığı Tablo 1'e bakıldığında 399 erkek ve 428 kadın olmak üzere çalışmaya toplamda 827 kişi katılmıştır. Kadın katılımcıların erkek katılımcılara göre daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Katılımcıların yaş gruplarına göre dağılımı

Değişkenler (Yaş)	Frekans(n)	Yüzde(%)
21-30 Yaş	135	16,32
31-40 Yaş	399	48,25
41-50 Yaş	221	26,72
51-60 Yaş	64	7,74
60 yaş Üzeri	8	0,97
Toplam	827	100

Tablo 2'de katılımcıların yaş gruplarına göre dağılımına bakıldığında çalışmaya 399 kişi ile en fazla 41-50, 8 kişi ile de en az 60 yaş ve üzeri yaş grubunda katılımcı olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Katılımcıların mezuniyet durumlarına göre dağılımı

Değişkenler (Mezuniyet)	Frekans(n)	Yüzde(%)
Lise	0	0,00
Ön Lisans	16	1,93
Lisans	723	87,42
Yüksek Lisans	83	10,04
Doktora	5	0,60
Toplam	827	100

Katılımcıların mezuniyet durumlarına göre dağılımının yer aldığı Tablo 3'e bakıldığında katılımcıların büyük bir çoğunluğunun (723 kişi) lisans mezunu oldukları görülmektedir.

Katılımcıların mesleki tecrübelerine göre dağılımlarının yer aldığı Tablo 4'e bakıldığında yaklaşık dengeli bir dağılım görünmekte olup 272 kişi 6-10 yıllık mesleki tecrübeye sahip olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 5'e göre katılımcıların eğitim kademelerine dağılımlarına bakıldığında ise en fazla katılımcının ortaokul kademesinde (407 kişi) en az katılımcının ise 45 kişi ile okul öncesi kademesinde olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Katılımcıların mesleki tecrübelerine göre dağılımı

Değişkenler (Mesleki Tecrübe)	Frekans(n)	Yüzde(%)
0-5 Yıl	78	9,43
6-10 Yıl	272	32,89
11-15 Yıl	141	17,05
16-20 Yıl	118	14,27
21-25 Yıl	118	14,27
26 yıl üzeri	100	12,09
Toplam	827	100

Tablo 5. Katılımcıların görev yaptıkları eğitim kademelerine göre dağılımı

Değişkenler (Eğitim Kademeleri)	Frekans(n)	Yüzde(%)
Okul öncesi	45	5,44
İlkokul	104	12,58
Ortaokul	407	49,21
Lise	271	32,77
Toplam	827	100

Tablo 6. Katılımcıların görevlerine göre dağılımı

Değişkenler (Görev)	Frekans(n)	Yüzde(%)
Öğretmen	670	81,02
Müdür yardımcısı	29	3,51
Müdür	128	15,48
Toplam	827	100

Tablo 6'daki katılımcıların görevlerine göre dağılımına bakıldığında katılımcıların büyük bir çoğunluğu (670 kişi) öğretmen olarak görev yaptıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 7. Katılımcıların branş değişikliği yapılıp yapılmadıklarına göre dağılımı

Değişkenler (Branş Değişikliği)	Frekans(n)	Yüzde(%)
Evet	21	2,54
Hayır	806	97,46
Toplam	827	100

Branş değişikliği ile ilgili dağılımların yer aldığı Tablo 7'de 806 katılımcı branş değişikliği yapmadığını ifade etmiştir.

Ayrıca katılımcılardan elde edilen branş bilgisine göre en fazla katılımcı 108 kişi ile İngilizce branşından olmuştur. İngilizce branşını ise 98 kişiyle sınıf öğretmeni branşı izlemektedir. En az katılımcı ise 4 kişi ile Müzik ve Giyim Teknolojileri alanlarında olmuştur.

PEST analizine göre "Politik"(P), "Ekonomik"(E), "Sosyolojik"(S) ve "Teknolojik"(T) alanlardaki maddelere (Bakınız Ek 1) katılımcılar tarafından verilen

yanıtların değerleri frekans ve yüzdelik olarak aşağıda verilmiştir. Veriler değerlendirilirken “Kesinlikle Katılıyorum”(1) ve “Katılıyorum”(2) yanıtları olumlu yanıt olarak, “Katılmıyorum”(4) ve “Kesinlikle Katılmıyorum” (5) yanıtları ise olumsuz yanıt olarak birlikte ele alınmıştır. “Kararsızım” (3) yanıtları ise ayrı olarak değerlendirilmiştir.

Tablo 8. Katılımcıların politik alana verdikleri cevapların dağılımı

Politik		1	2	3	4	5
P1	N	438	288	43	53	5
	%	52,96	34,82	5,20	6,41	0,60
P2	N	320	330	97	68	12
	%	38,69	39,90	11,73	8,22	1,45
P3	N	344	333	127	23	0
	%	41,60	40,27	15,36	2,78	0,00
P4	N	359	305	117	30	16
	%	43,41	36,88	14,15	3,63	1,93
P5	N	303	293	156	61	14
	%	36,64	35,43	18,86	7,38	1,69
P6	N	315	345	87	61	19
	%	38,09	41,72	10,52	7,38	2,30
P7	N	370	378	42	33	4
	%	44,74	45,71	5,08	3,99	0,48
P8	N	394	327	57	49	0
	%	47,64	39,54	6,89	5,93	0,00

Tablo 8'e göre katılımcıların %87,79'u kültürel mirasın ders müfredatlarında ayrı bir bölüm olarak yer alması gerektiğini düşünmektedir. Kültürel mirasın ders içeriklerine öğretmenler tarafından dâhil edilmesi gerektiğini düşünenlerin oranı ise %78,60'tır. Katılımcıların % 81,86'sı Milli Eğitim Bakanlığı ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından ortaokullar için oluşturulan “Şehrimiz Nevşehir” adlı ders kitabının ilin kültürel mirasının aktarılmasında faydalı olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %80,29'u Nevşehir'de görev yapıyor olmalarının kültürel miras hakkındaki farkındalığını artırdığını ifade etmiştir. Katılımcıların %72,07'si öğretim programlarının, materyallerinin ve kitapların merkezden hazırlanmasından dolayı öğrencilerin yaşamlarını, kültürel değerlerini ve farklılıklarını yansıtmakta yetersiz kaldığını düşünmekteyken %18,86 kişi bu konuda kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların %79,81'i kültürel miras ve kültürel mirasın öğrencilere aktarılması konusunda hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi gerektiğini düşünmektedirler. Katılımcıların %90,45'i Milli Eğitim Bakanlığı'nın ders kitapları ve içerikleri oluştururken illere has kültürel miras unsurlarını da dâhil etmesi gerektiğine inandıklarını ifade etmişlerdir. Kültürel miras ve turizm stratejileri belirlenirken yerel halkın ve öğretmenlerin

görüşlerinin alınmasının faydalı olacağını düşünenlerin oranı %87,18'dir. Politik bağlamda ortaya çıkan sonuçlara bakıldığında katılımcıların anket maddelerine büyük oranda olumlu olarak cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 9. Katılımcıların ekonomik alana verdikleri cevapların dağılımı

Ekonomik		1	2	3	4	5
E1	N	348	412	66	1	0
	%	42,08	49,82	7,98	0,12	0,00
E2	N	442	356	25	4	0
	%	53,45	43,05	3,02	0,48	0,00
E3	N	435	355	33	4	0
	%	52,60	42,93	3,99	0,48	0,00
E4	N	469	336	6	16	0
	%	56,71	40,63	0,73	1,93	0,00
E5	N	457	345	13	8	4
	%	55,26	41,72	1,57	0,97	0,48

Tablo 9'a göre katılımcıların %91,90'ı kültürel mirasın ekonomik yönünün sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin yakalanmasına katkı sağlayacağını düşünmektedir. Katılımcıların %6,49'u kültürel miras unsurlarının ülke ve bulunduğu bölgeye turizm gelirleri açısından katkısının olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %95,53'ü kültürel mirasın ekonomik faydalarının bölge halkının kalkınması adına önemli olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların %97,34'ü bir bölgede kültürel miras unsurlarının bulunmasının o bölgenin turizm gelirlerini artırdığını düşünmektedir. Katılımcıların %96,98'i kültürel mirasına sahip çıkan ülkelerin turizm gelirleri açısından ekonomik yönden de gelişmiş olduğunu belirtmiştir. Ekonomik bağlamda ortaya çıkan sonuçlara bakıldığında katılımcıların anket maddelerine büyük oranda olumlu olarak cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 10. Katılımcıların sosyolojik alana verdikleri cevapların dağılımı

Sosyolojik		1	2	3	4	5
S1	N	459	352	12	0	4
	%	55,50	42,56	1,45	0,00	0,48
S2	N	456	319	44	8	0
	%	55,14	38,57	5,32	0,97	0,00
S3	N	401	360	54	12	0
	%	48,49	43,53	6,53	1,45	0,00
S4	N	363	342	75	22	25
	%	43,89	41,35	9,07	2,66	3,02

Tablo 10'a göre katılımcıların %98,07'si kültürel mirasın kültürel kimliği yansıttığından dolayı toplum için önemli olduğunu düşünmektedir. Katılımcıların

%93,71'i kültürel mirasın tarihimizi ve kimliğimizi; geçmişle, günümüzle ve gelecekle olan bağımızı temsil etmesinden dolayı sosyolojik açıdan önemli olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %92,02'si öğretmenlerin görev yaptıkları ile ait kültürel miras unsurlarını tanımalarının toplumla olan ilişkilerinde kolaylık sağlayacağını ifade etmiştir. Katılımcıların %85,25'i kültürel miras evrensel olduğu için toplumlar tarafından çok yönlü irdelenmesi gerektiğini düşünmektedir. Sosyolojik bağlamda ortaya çıkan sonuçlara bakıldığında katılımcıların anket maddelerine büyük oranda olumlu olarak cevap verdikleri görülmektedir.

Tablo 11: Katılımcıların teknolojik alana verdikleri cevapların dağılımı

Teknolojik		1	2	3	4	5
T1	N	203	252	206	111	55
	%	24,55	30,47	24,91	13,42	6,65
T2	N	201	204	169	187	66
	%	24,30	24,67	20,44	22,61	7,98
T3	N	311	345	126	26	19
	%	37,61	41,72	15,24	3,14	2,30
T4	N	455	329	30	13	0
	%	55,02	39,78	3,63	1,57	0,00

Tablo 11'e göre katılımcıların %55,02'si kültürel miras unsurlarının teknolojik gelişmeler kullanılarak öğrencilere daha kolay aktarılacağını düşünürken %24,91'ü bu konuda kararsız olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların %48,97'si kültürel mirasın teknolojik gelişmelerden olumsuz etkilendiğini belirtirken katılımcıların %30,59'u bu konuda olumsuz görüş belirtmişlerdir. Katılımcıların %20,44 ise bu konuda kararsız olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların %79,32'si kültürel mirasın sanal ortamda aktarılmasının zor olacağını düşünürken katılımcıların %15,24'ü ise bu konuda kararsız olduklarını ifade etmiştir. Katılımcıların %94,80'i teknolojik gelişmelerin kültürel mirasın korunmasında ve sürdürülmesinde faydalı olduğunu belirtmiştir. Teknolojik bağlamda ortaya çıkan sonuçlara bakıldığında katılımcılar teknolojik gelişmeler ve kültürel miras arasındaki ilişki konusunda olumlu bakış açısına sahip olmadıkları ve kültürel miras ve teknoloji ilişkisi konusunda kararsız oldukları görülmektedir. Ankette yer alan değişkenlere (cinsiyet, yaş, mesleki tecrübe, mezuniyet, eğitim kademesi, görev) göre katılımcıların verdiği cevaplara bakıldığında ise değişken türlerine göre katılımcılar arasında dikkat çeken bir ayrım olmadığı görülmüştür.

4. SONUÇLAR ve TARTIŞMA

Eğitim bir toplumun hem kültürünü etkiler hem de o toplumun kültüründen etkilenir. Bu doğrultuda eğitim ve kültür birbirinden ayrı düşünülemeyen iki kavramdır. Son yıllarda toplumlar tarafından giderek önemi daha iyi anlaşılan kültürel mirasa, eğitimin temel dinamiklerinden birini oluşturan öğretmenlerin bakış

açılarının ortaya çıkarılması o toplumun hem kültür hem de eğitimi için çok önemli bir yer tutmaktadır.

Örgün eğitim sistemi içinde kısmen bilgiyi üreten, aktaran ve bu alanda öğrencilere rehberlik yapan; kültürel kimliği oluşturan değerlerin sürdürülmesinde, yaşatılmasında ve öğretilmesinde önemli role sahip olan öğretmenlerin kültürel mirasa ilişkin bakış açıları, bu alanda farkındalık yaratmaları, eğitim sistemi içinde bunları aktarma becerileri, ders materyallerinin oluşturulmasında bu bilgiyi kullanmaları vs. hayati önem taşımaktadır. Bu amaçla kültürel miras bakımından zengin olan Nevşehir ilinde görev yapan öğretmenlerin kültürel mirasa yönelik bakış açıları PEST analizi kullanılarak irdelenmiştir. Verilerden elde edilen sonuçlar ışığında kültürel mirasa yönelik yetkili otoritelerce alınan kararlarda öğretmenlerin görüşlerinin alınması gerektiği, illerin kültürel miraslarına dair bilgilerin ders müfredatlarında yer alması gerektiği, görev yapılan yerin kültürel miras farkındalığını artırmada etkili olduğu görülmüştür. Ayrıca kültürel mirasın ekonomik boyutu ve kalkınmaya olan etkisinin, toplum ve kimlik ile ilgili etkilerinin öğretmenlerce bilindiği ve teknolojik gelişmelerin kültürel mirası olumsuz etkilediğine ilişkin bir bakış açısının olduğu sonuçları elde edilmiştir. Bu bilgilerde dikkat çeken önemli hususlardan biri teknoloji ile kültürel miras arasındaki ilişkinin olumsuz düşünülmesidir. Bu bakış açısının nedeni ise kültürel mirasa ilişkin yeterli düzeyde içerik endüstrisi oluşturamamak, bir başka ifadeyle baş döndürücü bir hızla değişen ve gelişen teknoloji karşısında yeterince kültüre, sanata, edebiyata, sosyal yaşama, geleneğe vs. ilişkin içerik oluşturmada yetersiz kalmamızdır. Bu noktada teknolojik gelişmelerden faydalanılarak kültürel mirasın öğrencilere aktarımları ve kültürün elektronik ortamlara aktarılması ile ilgili araştırma, çalışma ve projelerin yapılması, bu konuda hizmet içi eğitimlerin düzenlenmesi kültürel miras-teknoloji birlikteliğini sağlamada önemli olacaktır. Kültürel mirasın dijital ortamlar kullanılarak aktarılması üzerine çalışmalar yapılması kültürel miras-teknoloji birlikteliğini sağlanmasına katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Akyol C & Kızıltan Ö (2019). Öğretmen Adaylarının Kültür Kavramına İlişkin Metaforları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(2), 937-961.
- Akyol P K (2016). Somut Olmayan Kültürel Mirasın Örgün Eğitime Uygulanması Ağar araştırması (Webrequest) Örneği. *Milli Folklor*, 28 (111), 125-146.
- Arabacı İ (2010). Stratejik Planlamada Çevre Analizi Tekniği Olarak Pest Analiz (F.Ü. Eğitim Fakültesi Örneği). *e-Journal of New World Sciences Academy Qualitative Studies*, 5 (3), 38- 49.
- Ay T S & Fidan N K (2013). Öğretmen Adaylarının "Kültürel Miras" Kavramına İlişkin Metaforları. *Turkish Studies - International Periodical For The*

Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 8(12), 1135-1152.

Gül S & Türk H (2019). Küreselleşmenin Türk Kültürü ve Kültürel Mirasına Etkilerine İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri, *Turkish Studies Social Sciences*, 14 (6), 3055-3082.

Gül S (2015). Vezirköprü Yöresinde Kültür Turizmi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.

Güneş E & Alagöz G (2015). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kültürel Miras Tutumları Üzerine Bir Araştırma, *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10 (29), 753-777.

Gürgil F (2017). Öğretmen Adaylarının Halk Kültürüne Yönelik Algılarının İncelenmesi, *Journal of History Culture and Art Research*, 6 (6), 523-541.

Karasar N (2000). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara, (36. Basım), Nobel Yayın Dağıtım, ISBN: 9786055426583, 368s.

Keçe M (2015). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Ankara'nın Tarihi ve Kültürel Turizm Değerlerine Yönelik İlgi ve Farkındalıkları, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 131-149.

Köroğlu Ö, Ulusoy Y H & Avcıkurt C (2018). Kültürel Miras Kavramına İlişkin Algıların Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi. *Turizm Akademik Dergisi*, 5 (1), 98-113.

Şahin S K & Güner S (2006). Kültürel Miras Koruması ve Sivil Toplum Örgütleri Arasındaki İlişki, Uluslararası Geleneksel Sanatlar Sempozyumu, İzmir, Türkiye.

UNESCO (2020). Kültürel mirasın ve çeşitliliğin korunması, yaratıcılığın teşviki. <http://www.unesco.org.tr/?page=11:0:5:turkce>, (Erişim 12.12. 2020).

© Author(s) 2020.

This work is distributed under <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>